

Nakládání se stavebními a demoličními odpady z pohledu ČIŽP

1.10.2020

Obsah prezentace

- **Základní údaje o činnosti ČIŽP v oblasti odpadového hospodářství**
- **Vybrané ukazatele o přestupkových řízeních v oblasti nakládání se stavebními a demoličními odpady (SDO)**
- **Podněty v oblasti nakládání se stavebními a demoličními odpady**
- **Využívání zemin**
- **Nakládání se stavebními a demoličními odpady v místě k tomu neurčeném**

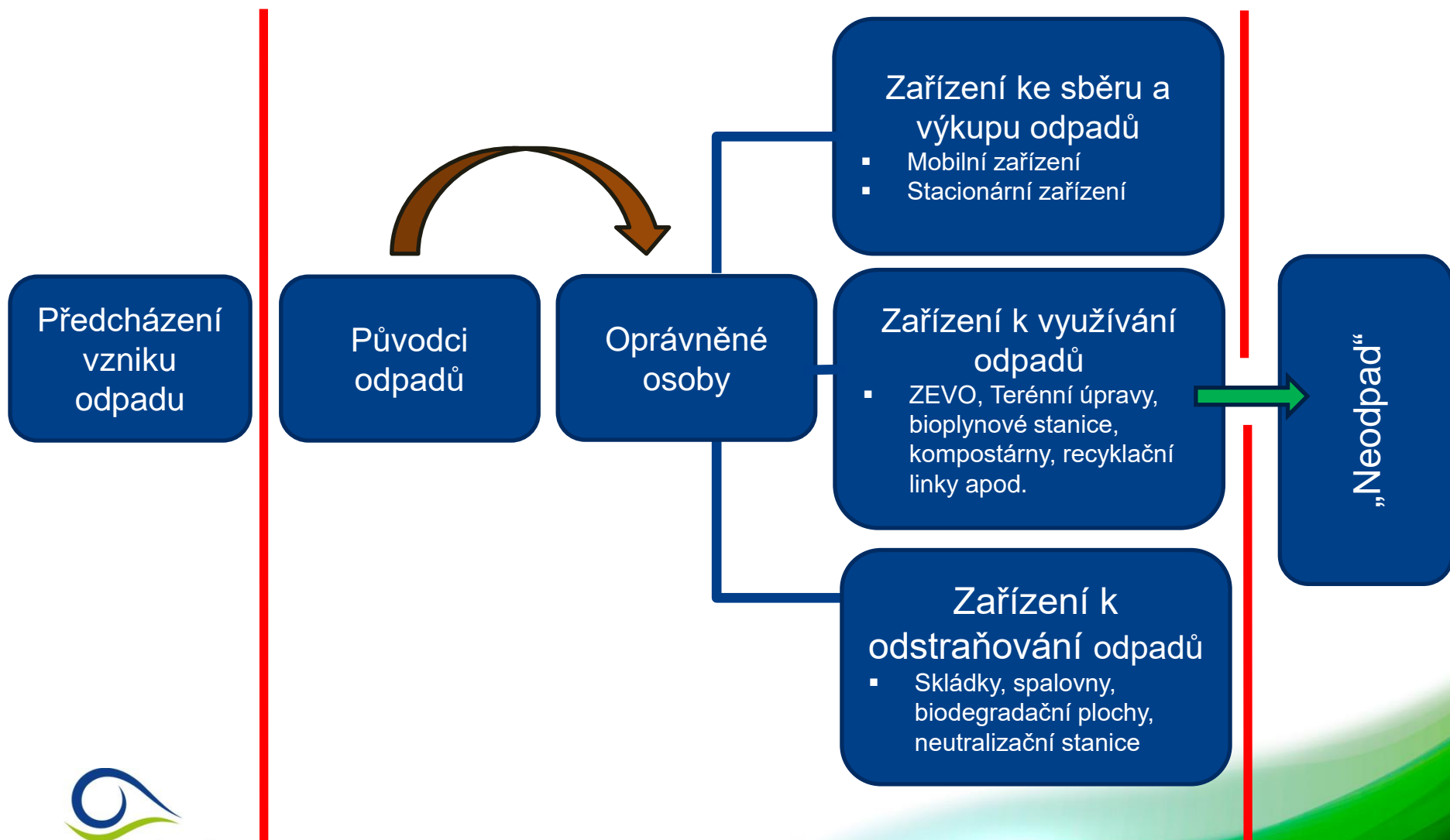
Základní údaje o činnosti ČIŽP v oblasti odpadového hospodářství

Oddělení odpadového hospodářství ČIŽP ročně:

- provede cca 3000 kontrol
- řeší cca 500 - 600 podniků
- vydá cca 900 - 1000 rozhodnutí o uložení pokuty

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet kontrol	3501	3228	2990	2892	3150	3422	3643	3261	3359	3544	3495
Počet vydaných rozhodnutí	836	909	904	856	984	1038	1060	970	897	891	878
Počet řešených podniků	589	526	490	502	532	599	597	709	712	707	836

Situace v oblasti odpadového hospodářství

Využívání výkopových zemín

Možnosti nakládání s výkopovými zemínami:

- 1) Na zeminu se nevztahuje zákon o odpadech – naplní požadavky § 2 odst. 3 zákona o odpadech
- 2) Zemina nenaplní definici odpadu dle § 3 odst. 1 zákona o odpadech
- 3) Zemina je označena za vedlejší produkt (splní zákonné podmínky)
- 4) Zemina je odpadem dle zákona o odpadech (splní zákonné podmínky)
- 5) Zemina přestane být odpadem dle § 3 odst. 6 zákona o odpadech

Situace v oblasti odpadového hospodářství

§ 3 Pojem odpad

(1) Odpadem je každá movitá věc, které se osoba **zbavuje** nebo **má úmysl** nebo **povinnost** se jí zbavit

(2) **Ke zbavování** se odpadu dochází vždy, **kdy osoba předá movitou věc**, k využití nebo k odstranění ve smyslu tohoto zákona nebo předá-li jí osobě oprávněné ke sběru a výkupu odpadů podle tohoto zákona bez ohledu na to, zda se jedná o bezúplatný nebo úplatný převod. Ke zbavování se odpadu dochází i tehdy, **odstraní-li movitou věc osoba sama**

(3) Pokud vlastník v řízení o odstranění neprokáže opak, úmysl zbavit se movité věci se předpokládá, **pokud její původní účelové určení zaniklo**.

(4) Osoba **má povinnost** zbavit se movité věci, jestliže ji nepoužívá k původnímu účelu a věc ohrožuje životní prostředí nebo byla vyřazena na základě zvláštního právního předpisu

Situace v oblasti odpadového hospodářství

§ 3 odst. 5 zákona o odpadech - pojem vedlejší produkt

Movitá věc, která **vznikla při výrobě, jejímž prvotním cílem není výroba nebo získání této věci**, se nestává odpadem, ale je vedlejším produktem, pokud

- a) vzniká jako nedílná součást výroby
- b) její další **využití je zajištěno**
- c) její další využití je možné bez dalšího zpracování způsobem jiným, než je běžná výrobní práce
- d) její další **využití je v souladu se zvláštními právními předpisy a nepovede k nepříznivým účinkům na životní prostředí nebo lidské zdraví**

Situace v oblasti odpadového hospodářství

§ 3 odst. 6 zákona o odpadech – situace, kdy odpad přestává být odpadem

Některé druhy odpadu přestávají být odpadem, jestliže **poté**, co byl odpad **předmětem některého ze způsobů využití**, splňuje tyto podmínky:

- a) věc se běžně využívá ke konkrétním účelům
- b) pro věc existuje trh nebo poptávka
- c) věc splňuje technické požadavky pro konkrétní účely stanovené zvláštními právními předpisy nebo normami použitými na výrobky
- d) využití věci je v souladu se zvláštními právními předpisy a nepovede k nepříznivým dopadům na životní prostředí nebo lidské zdraví**
- e) využití splňuje další kritérii, pokud jsou pro určitý typ odpadu stanovena přímo použitelným předpisem Evropské unie

Situace v oblasti odpadového hospodářství

§ 3 odst. 7 zákona o odpadech – kritéria pro využití

- **pro konkrétní způsoby použití vedlejších produktů a výrobků z odpadů musí být splněna kritéria pro využití odpadů, pokud jsou stanovena**
- např. pro vedlejší produkty nebo „neodpady,“ které budou využívány na povrchu terénu limity stanoveny vyhláškou 294/2005 Sb., (obsah kontaminantů v sušině + testy ekotoxicity)
- v současné době vyhláška č. 130/2019 Sb., o kritériích, při jejichž splnění je asfaltová směs vedlejším produktem nebo přestává být odpadem

Situace v oblasti odpadového hospodářství

§ 12 Obecné povinnosti

(2) Pokud dále není stanoveno jinak, **lze s odpady podle tohoto zákona nakládat pouze v zařízeních, která jsou k nakládání s odpady podle tohoto zákona určena.** Při tomto nakládání s odpady nesmí být ohroženo lidské zdraví ani ohrožováno nebo poškozováno životní prostředí a nesmějí být překročeny limity znečišťování stanovené zvláštními právními předpisy

(3) K převzetí odpadu do svého vlastnictví **je oprávněna pouze právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, která je provozovatelem zařízení** k využití nebo k odstranění nebo ke sběru nebo výkupu určeného druhu odpadu, nebo osoba, která je provozovatelem zařízení podle § 14 odst. 2 ...

(4) Každý je povinen zjistit, zda osoba, které předává odpady, je k jejich převzetí podle tohoto zákona oprávněna. **V případě, že se tato osoba oprávněním neprokáže, nesmí jí být odpad předán.**

Situace v oblasti odpadového hospodářství

§ 14 Souhlas k provozování zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů

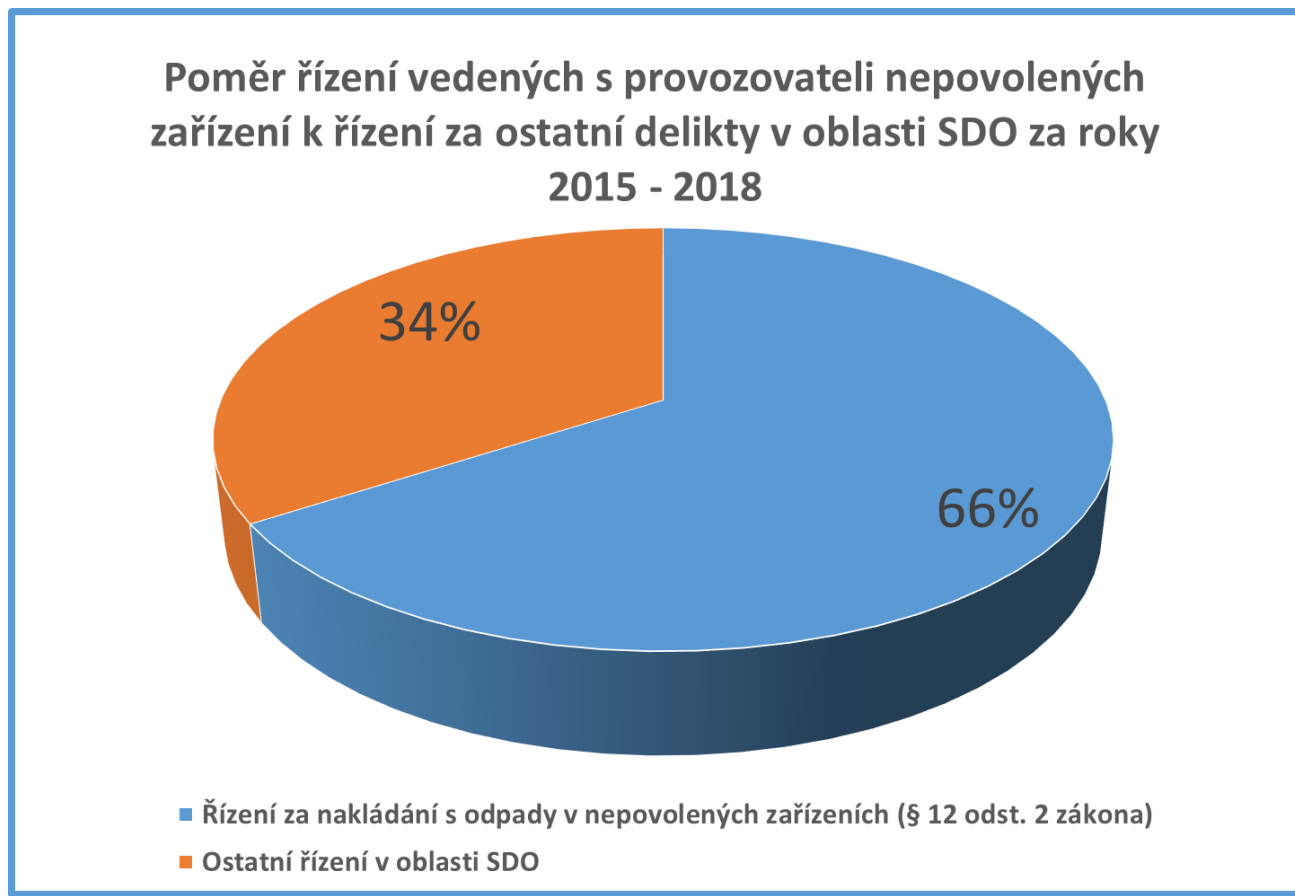
- (1) **Zařízení** k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů lze **provozovat pouze na základě rozhodnutí krajského úřadu**, kterým je udělen souhlas k provozování tohoto zařízení a s jeho provozním řádem.
- (2) V zařízeních, která nejsou podle tohoto zákona určena k nakládání s odpady, je možné využívat pouze odpady, které splňují požadavky stanovené pro vstupní suroviny, a při nakládání s těmito odpady nesmějí být porušeny zvláštní právní předpisy, v souladu s nimiž je zařízení provozováno, a právní předpisy na ochranu zdraví lidí a životního prostředí. **K provozování takovýchto zařízení není požadován souhlas** k provozování podle odstavce 1

Situace v oblasti odpadového hospodářství

§ 16 Povinnosti původců odpadů

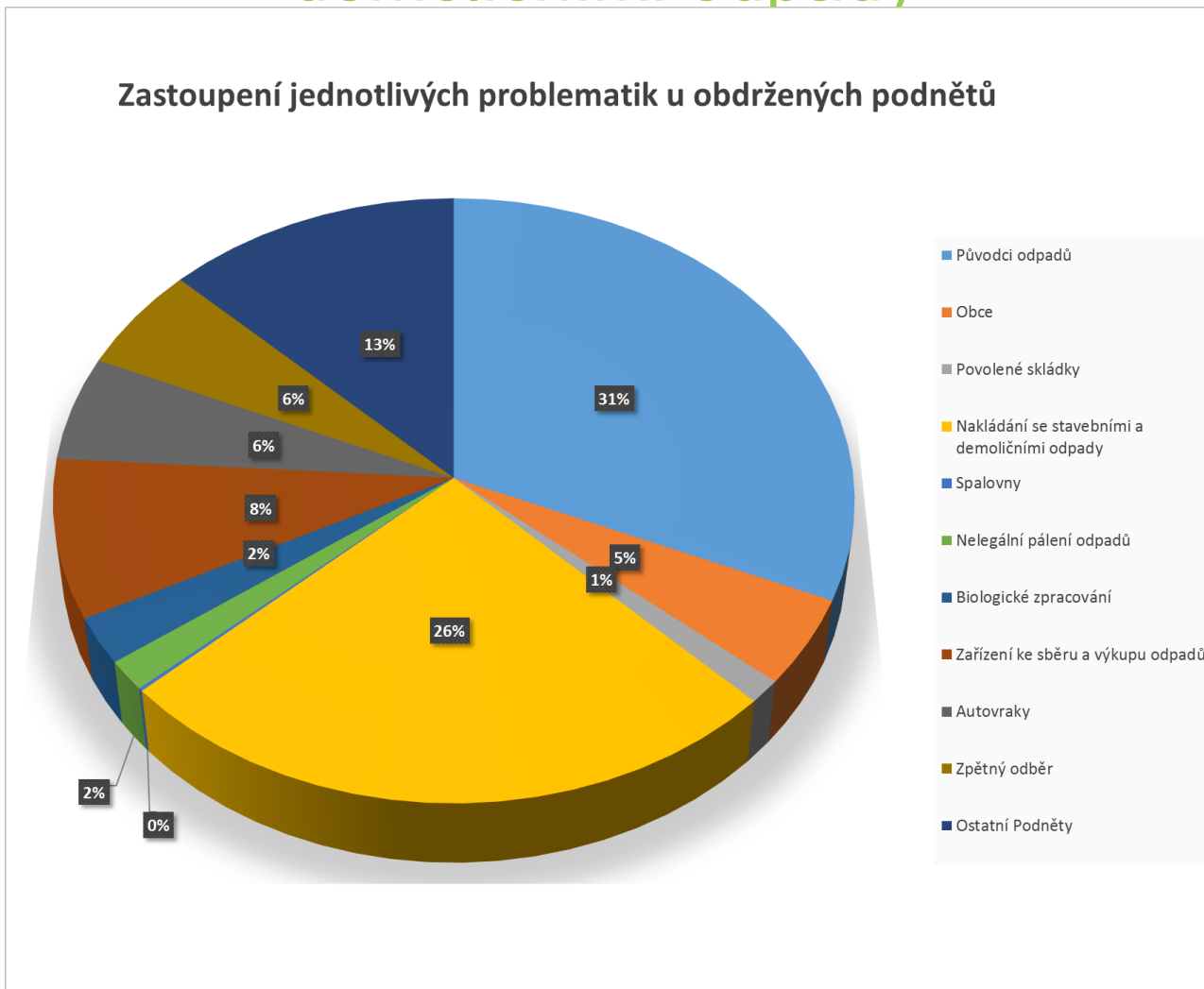
- **shromažďovat** odpady **utříděné** podle jednotlivých druhů a kategorií
- odpady, které nemůže využít nebo odstranit v souladu s tímto zákonem a prováděcími právními předpisy, **převést do vlastnictví pouze osobě oprávněné k jejich převzetí...**
- **zabezpečit odpady před nežádoucím znehodnocením, odcizením nebo únikem**
- vést průběžnou evidenci o odpadech
- **platit poplatky za ukládání odpadů na skládky** způsobem a v rozsahu stanoveném v tomto zákoně

Vybrané údaje o přestupkových řízeních v oblasti nakládání se stavebními a demoličními odpady (SDO)

Podněty v oblasti nakládání se stavebními a demoličními odpady

Zastoupení jednotlivých problematik u obdržených podnětů

Podněty v oblasti nakládání se stavebními a demoličními odpady

Podněty v oblasti nakládání se stavebními a demoličními odpady

Využívání výkopových zemín

Případ rekultivace skládky popelovin

- zařízení k využívání odpadů dle § 14 odst. 1 zákona o odpadech
- rekultivace nebyla však dokončena - navezena mimo jiné zemina v nedostatečném množství, bez řádných úprav, rozhrnutí, zhutnění apod., ponechány na pozemcích terénní deprese, místy nezakryté odpady a už vůbec nebyla provedena biologická rekultivace - nedošlo k plánované úpravě dle projektové dokumentace
- účel využití odpadů – tzn. provést rekultivaci území a návrat k původnímu účelu území (zemědělské využívání) nebyl splněn
- došlo tedy k využití odpadů?

Využívání výkopových zemín

Využívání výkopových zemín

Nakládání se zeminami fyzickou osobou oprávněnou k podnikání

- v květnu 2017 provedla ČIŽP kontrolu v „zařízení terénní úpravy – Lesopark“
- první rozhodnutí o provádění terénních úprav vydáno stavebním úřadem MěNV v roce 1988 pro JZD k provedení terénních úprav výkopovou zeminou a hlušinou k zamezení znehodnocování zemědělské půdy odplavováním vodními srážkami (navážka měla odstranit terénní sklon způsobující nežádoucí erozi ZPF a ponechat pouze sklon 3°)
- právní nástupce JZD uzavřel smlouvu s fyzickou osobou oprávněnou k podnikání o převodu práv a povinností k předmětné lokalitě
- následovalo několik rozhodnutí místního stavebního úřadu k předmětným terénním úpravám, které ovšem v konečném důsledku byly zrušeny soudem (věc řešil až Nejvyšší správní soud)
- stavební úřad rozhodoval bez souhlasu vlastníků dotčených pozemků

Využívání výkopových zemín

Využívání výkopových zemín

Využívání výkopových zemín

Nakládání se zeminami fyzickou osobou oprávněnou k podnikání

- inspekce provedla několik kontrol nakládání s odpady na předmětné lokalitě, jejichž výsledkem bylo konstatování, že od doby rozhodnutí krajského soudu v Praze, kterým bylo zrušeno rozhodnutí stavebního úřadu nakládal s odpady v zařízení, ve kterém nakládání s odpady nebylo povoleno
- za cca 2 roky, které inspekce řešila bylo na lokalitě umístěno cca 1 milion tun odpadů
- inspekce vedla dvě řízení – v prvním případě byla sankce zrušena a řízení zastaveno (uplynutí lhůt), ve druhém byla pravomocně uložena sankce 5 000 000 Kč

Nakládání se stavebními a demoličními odpady v místě k tomu neurčeném

Nakládání se SDO obcí

- v roce 2016 provedla inspekce kontrolu nakládání s odpady obcí
- kontrolou mimo jiné zjištěno, že na pozemcích bývalé skládky komunálního odpadu (provoz ukončen v 90. letech – neproběhla rekultivace) bylo uloženo min. 692 tun odpadů od fyzických osob (občanů), ale i od právnických osob
- odpady byly ukládány i mimo původní těleso skládky
- jednalo se o odpady skupiny 17 Stavební a demoliční odpady
- inspekcí byly zajištěny kopané sondy (0 – 4 metry), odběr vzorků a zhodnocení soudním znalcem
- z kopaných sond zjištěno uložení zeminy a kameny (převažující složka), beton, cihly, biologické odpady, v menší míře pak sklo, pneumatiky, plasty, komunální odpad, dřevo asphalt (podíl neupravených SDO se pohyboval v množství 5 – 10 % hmotnosti, příměsi byly zastoupeny v odhadovaném množství cca 2 – 3 % hmotnosti)
- limity překročeny u PAU

Nakládání se stavebními a demoličními odpady v místě k tomu neurčeném

Nakládání se stavebními a demoličními odpady v místě k tomu neurčeném

Nakládání se stavebními a demoličními odpady v místě k tomu neurčeném

- Inspekce vedla řízení o pokutě obci
- na bývalého starostu obce bylo podáno trestní oznámení
- okresní soud bývalého starostu uznal vinným, že jako tehdejší starosta povolil a umožnil v rámci tzv. terénních úprav a domnělé rekultivace v rozporu se zákonem odpadech, zákonem o ochraně ZPF, zákonem o ochraně přírody a krajiny, bez řádné kontroly a evidence navážených odpadů různým fyzickým a právnickým osobám navážení výkopové zeminy a odsoudil jej k trestu odnětí svobody v trvání 10 měsíců s podmíněným odkladem výkonu se zkušební dobou v trvání 18 měsíců
- krajský soud odvolání zamítl - rozsudek je pravomocný

Nakládání se stavebními a demoličními odpady v místě k tomu neurčeném

Nakládání s odpadními výkopovými zeminami

- v roce 2018 provedla inspekce kontrolu nakládání s odpady na pozemcích v k.ú. Kočí (Pardubický kraj) v právnickou osobou- společností zabývající se převážně zemními pracemi, výstavbou inženýrských sítí a kanalizací apod.
- kontrolou mimo jiné zjištěno, že na pozemcích ostatní plocha provedeny terénní úpravy zeminami v množství 11 079 tun
- při následném šetření byly předloženy kvalitativní rozборы v rozsahu tabulky dle tabulky 10.1. vyhl. 294/2005 Sb., nebyly provedeny rozборы dle tabulky 10.2.
- provedení terénních úprav nebylo schváleno příslušným stavebním úřadem (podána žádost až po provedení kontroly)
- Po provedeném přestupkovém řízení uložena sankce 240 000 Kč

Nakládání se stavebními a demoličními odpady v místě k tomu neurčeném

Děkuji za pozornost.

**Ing. Lukáš Kůs
lukas.kus@cizp.cz
www.cizp.cz**

